

«Келісемін»
«Ақтөбе облысының білім басқармасы
Ырғыз ауданының білім бөлімі» ММ
басшысы м.у.а.

 А.Б.Мырзағали
«17» сәуір 2022 ж

«Бекітемін»
«Айгөлек» бөбекжай-бақшасы» МКҚК
меңгерушісі.

 Л.Н.Тәмпішева
«17» сәуір 2022 ж

**2022-2023 оқу жылына арналған
«Айгөлек» бөбекжай-бақшасы МКҚК-ның
«Жас актерлар мектебі» адаптивтік бағдарлама жоспары**

Тәрбиеші Дауылбай А.А

Құткөл – 2022 жыл

Кіріспе

2022-2023 оқу жылында жалпы оқу жоспары негізінде тәрбиеленушілер компоненті бойынша «Жас актерлар мектебі» таңдауы «Күншуақ» 4 жас ересек тобына арналып 2 аптада 1 сағат, жылына 18 сағатқа жасалды. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандарты талаптарына сәйкес мектеп жасына дейінгі балалардың шығармашылық ойлау мәдениеті мен қиялын дамыту жұмыстарын жүргізуде үстел-үсті, қуыршақ, конус, саусақ театрларының, сонымен бірге сахналық қойылымдардың рөлі өте үлкен. Сахнада балалар өздерін ертегі кейіпкерлерінше сезініп, ой-қиялдарын ұшқырлайды. Өздері сүйіп тыңдайтын ертегі кейіпкерлерінің бейнелерінде ойнау - олар үшін зор қуаныш сезімін тудырады. Сахналық қойылымдар мазмұны арқылы балалар лексиканы меңгереді, диалогке түседі, ертегідегі жануарлардың дауыстарын, қимылдарын айнытпай салып, барынша көрсетуге тырысады. Соның нәтижесінде, балалардың шығармашылығы дамиды, қызығушылықтары артып, қуанады.

Курстың өзектілігі

Тәрбиешімен бірлескен шығармашылық барысында қабілетті, мектепке дейінгі бала тұлғасын дамытуға мүмкіндік туады. Ұлы педагог А. Сухомлинский: «Скрипка ұстаған адам жамандық жасай алмайды» - дегенді жиі қайталаған. Олай болса, театр мен көркем өнер арқылы бала көкірегіне сондай скрипка ұялатып, оны ойната білу педагогтің басты міндеті болмақ.

Мақсаты:

Сахналық қойылымдар арқылы балалардың шығармашылығын дамыту

Міндеттері:

1. Ертегі мазмұнын сахналау арқылы 4-5 жастағы балалардың тіл байлығын жетілдіру;
2. Дауыс ырғағы арқылы ертегі кейіпкерлерінің мінез-құлықтарын көрсете білуге үйрету;
3. Әр-түрлі рөлдерге ойнай білу қызығушылығын дамыту;
4. Басқа балалармен ұжымдық қарым-қатынасқа түсу дағдыларын қалыптастыру;
5. 4-5 жастағы балаларды сахна мәдениетіне тәрбиелеу.

Мазмұны:

- Бір-бірімен қарым-қатынасқа түсетін 2-3 рөлдік қойылымдарға қатысу
- Балалардың арман, қиялдарын дамытатын көріністер
- Көркемдік образдық бейнелеу құралдарын: екпін, ым, ишара, жүріс-тұрысты пайдалану
- Ертегілер мен әдеби шығармаларды сахналау

Курстың құрылымы

Курстың құрылымы теориялық, практика жүзінде шығармашылық ақыл-ойын іс жүзінде көрсете білу, еркін игеруді көздейді.

Курстың практикалық маңызы

Бүлдіршіндердің іс жүзінде әр түрлі ертегілерді игеріп қана қоймай, өз бетінше дамытуға қатыстыру болып табылады.

Оқу іс-әрекетін жүргізу әдістері

Оқу іс-әрекетін дәстүрлі, іс жүзінде үйреніп жүзеге асыру, тәрбиеленушінің шеберлік қырларын бағалау.

Күтілетін нәтиже

Тәрбиеленушілердің шығармашылық қабілетін дамытуға, түрлі аудандық байқауларға қатыстырып, нәтижесінде жетістіктерге қол жеткізу.

П і к і р

Бұл вариативтік компоненттің негізгі мақсаты балалардың әр түрлі ертегі кейіпкерлерін сомдап жасауда өз шеберліктерін көрсетуге шақыру. Үйірме арқылы тәрбиеленушілерді ертегі түрлерімен таныстыра отырып, шығармашылыққа баулу, еңбекке қызығушылығы мен ой-өрісін кеңейту және ұлттық тәлім-тәрбиені бойына сіңіру, өнер саласындағы басылымдарды насихаттау. Баланы шығармашылық жұмысқа тарту арқылы танымдық қабілеттерін, қызығушылығын арттыру, жетістіктерін бағалап көрсету, белсенділігін қалыптастыру, өздігінен еңбек етуге дайындау, іскерлігін дамыту. Актерлық өнер мен білім беру ісін бір-бірімен ұштастырып, бала санасына ұялатуда үлкен жүрек, мол мейрімділікпен қоса кәсіби дарын, іздемпаздық, іскерлік екендігі адамның адамгершілік дүние танымын қалыптастырып үйрету. Тәрбиелік дағдысын жеткізіп, еңбектену жұмысына төзімділігін жеткізу. Жаңа заман ғылымының мол жетістіктерімен қаруланған, мәдени дүние танымы, көзқарасы қалыптасқан бәсекеге қабілетті дарынды балаларды тәрбиелеу.

Пікір беруші:

музыка жетекшісі Ж. Ідірісова

П і к і р

Қазіргі заманда жас ұрпаққа сапалы білім мен саналы тәрбие беру әлеуметтік құрылымның ең маңызды міндеттерінің біріне айналды. Мектепке дейінгі мекеме – жан-жақты жетілген тұлғаны тәрбиелеуді көздейді. Ал шығармашылық тәрбиенің негізгі мақсаты- мектепке дейінгі балалардың бойында белгілі бір деңгейдегі білім мен шығармашылық дамуының қажетті деңгейін қамтамасыз ету; қол өнер шеберлігін, дағдыларын қалыптастыру.

Бөбекжай - бақшамыздың «Жас актерлар мектебі» вариативтік компонентіндегі алып отырған тақырыптары бала жасына сай және қызықты. «Өнерге баулуда-өнер»-демекші, бұл өте жақсы алынған таңдау. Бұл тұста тәрбиеші балалармен және ата-аналарымен бірігіп жұмыс жасау керек. Өр ата-ана өз баласын оқу өнерге баулу арқылы рухани жандүниесін байыта алады. «Ереже ұсынғанша, өнеге ұсын!» дейді халық даналығы. Бөбекжайдағы балаларға өнеге ауадай қажет. Қазіргі заманда ертегілерді көріп отыра бергеннен, керісінше баланы сол ертегі кейіпкерлерінің орнында ойнай білуге тәрбиелейді.. Қарапайым ғана ертегі баланың шығармашылық қиялын қанағаттандырудың бір әдісіне жарайды, әрі қызығушылық талабын оятады, қиялын дамытады. Мұндай жұмыстардың барлығы да вариатив жоспарында қарастырылған. Тамшының теңізге ұласуының ірге тасы осылай қалыптасса керек.

Пікір беруші:

Меңгеруші: Л.Тәмпішева

**Ересек топ балаларына арналған «Жас актерлар мектебі» бағдарламасы
(Вариативтік компонент)**

Тақырыптық жоспар үлгісі

Мазмұны	Сағат саны	Өтілу түрі	Мақсаты	Көрнекілігі
«Үйшік» ертегісі	1	Қуыршақ театры	Қуыршақ театры арқылы балаларға ертегі желісін толық әңгімелеу. Ертегіні көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	Әсем әрі ертегі мазмұнына сай безендірілген қуыршақ театрының ширмасы және, тышқан, бақа, қоян, қасқыр, көбелек, тиын, түлкі және аюдың қуыршақ театрына арналған бейнесі. Ертегі мазмұнына сай әуендер және т.б. көрнекіліктер
«Үйшік» ертегісі	1	Сахналық қойылым	Достық қарым - қатынас жасауға тәрбиелеу. Ертегі кейіпкерлерінің адамгершілік қасиеттерін бағалау және оларға өзінің қатынасын білдіру іскерліктерін қалыптастыру	Эстетикалық талапқа сай безендірілген сахна: құрастырылмалы үйдің, ағаш шөптердің макеті, тышқан, бақа, қоян, қасқыр, көбелек, тиын, түлкі және аюдың киімдері, ұнтаспа және т.б. көрнекіліктер
«Көкөністер айтысы» ертегісі	1	Конус театры	Конус театры арқылы ертегі желісімен таныстыру. Ертегідегі көкөністердің ерекшеліктері туралы әңгімелей отырып, табиғатты аялауға, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу	Ертегі мазмұнына сай безендірілген үстел үсті театры. Бау-бақшаның, қоршаудың, жеміс ағаштарының жылжымалы конус макеттері және т.б. көрнекіліктер
«Көкөністер айтысы» ертегісі	1	Сахналық қойылым	Ертегідегі рөлдік диалогтерді балалардың аша білуіне, қарым-қатынаста сыпайылықты сақтау іскерліктеріне мүмкіндіктер тудызу	Эстетикалық талапқа сай безендірілген сахна: бау-бақша, қоршаудың, жеміс ағаштарының макеттері. Көкініс бейнелерінің киімдері. Ертегі мазмұнына сәйкес әуендер және т.б. көрнекіліктер
«Үш аю» ертегісі	1	Қолғап театры	Қолғап театры арқылы ертегі мазмұнын әңгімелей отырып, мейірімді, қайырымды және басқа да нгі қасиеттерді бойына сіңіруге үйрету	Ертегі мазмұнына сай безендірілген үстел үсті театры : орман, аю үйшігі, ертегі кейіпкерлері бейнеленген қолғаптар және т.б. көрнекіліктер
«Үш аю» ертегісі	1	Сахналық қойылым	Балаларды қойылымға қатыстыра отырып, рольдерді сомдауға, образға ене білуге үйрету, шығармашылықты жетілдіру	Эстетикалық талапқа сай ертегі мазмұны бойынша безендірілген сахна: орман, аю үйшігі, үй іші жабдықтары, ертегі кейіпкерлерінің киімдері, ертегі мазмұнына сай әуендер және т.б. көрнекіліктер

«Дос іздеген бота» ертегісі	1	Фланелеграф арқылы қойылым	Ертегі мазмұнымен таныстыру, жетекші сұрақтар қою арқылы ертегіні әңгімелеуге үйрету және достық сезімге тәрбиелеу	Фланелеграф, ертегі мазмұнын бейнелейтін, суреттер және т.б. көрнекіліктер
«Дос іздеген бота» ертегісі	1	Сахналық қойылым	Сахналық қойылым арқылы балаларды достық сезімге тәрбиелеу, шығармашылыққа баулу	Эстетикалық талапқа сай безендірілген сахна: үйден, қораның макеттері, гүлдер мен шөптер, түйе, күшік, бота, мысық, қозы, ағаш, араның киімдері, ертегі кейіпкерлерінің қимылына сай жетекші әуендер және т.б. көрнекіліктер
«Түлкі мен ешкі» ертегісі	1	Саусақ театры	Саусақ театры арқылы ертегі мазмұнымен таныстыру, ертегі кейіпкерлерінің мінез құлықтарын ажырата білуге үйрету	Саусақ театрына арналған түлкі мен ешкінің бейнелері
«Түлкі мен ешкі» ертегісі	1	Сахналық қойылым	Балаларды ұсынылған рөлдерді ойнау барысында өзін-өзі ұстаудың мәдени дағдылары мен адамгершілік, мейірімділік, қамқорлық қасиеттерді көрсетуге баулу	Эстетикалық талапқа сай безендірілген сахна: шөптер мен талдар, құдық макеті, түлкі мен ешкі бейнесіндегі киімдер, ертегі мазмұнына байланысты әуендер және т.б. көрнекіліктер
«Ормандағы емхана» ертегісі	1	Қуыршақ театры	Балалармен бірге ертегі қойылымын қуыршақ театры арқылы ойнап көрсету және табиғатты қорғау сезімдерін күшейту, шығармашылықты дамыту	Безендірілген қуыршақ театрының ширмасы: жылжымалы ормандағы ағаштардың макеттері, гүлдер, ағаштан жасалған мектеп, ағаш түбіртектері, қуыршақ кейіпкерлер, ертегі мазмұнына сай әуендер
«Ормандағы емхана» ертегісі	1	Сахналық қойылым	Сахналық қойылым арқылы бүлдіршіндердің шығармашылығын дамыту, көңіл-күймен, қуанышты жағдай тудыру, музыкаға сәйкес ширақ қимылдар жасауға үйрету	Эстетикалық талапқа сай безендірілген сахна: ормандағы ағаштардың макеттері, гүлдер, ағаштан жасалған мектеп, ағаш түбіртектері. Қарлығаш кейіпінде мұғалім, тоқылдақ кейіпінде орман елшісі, қасқыр, түлкі, қоян, тышқан, аю костюмдері, ертегі мазмұнына сай әуендер
«Түлкі мен тырна» ертегісі	1	Саусақ театры	Ертегіні саусақ театры арқылы әңгімелеу, ертегі мазмұнымен таныстыру. Балалардың диалогты сөйлей білу қабілеттерін арттыру	Саусақ театрына арналған ертегі кейіпкерлерінің бейнелері
«Түлкі мен тырна» ертегісі	1	Сахналық қойылым	Ертегіні сахналай отырып, кейіпкерлердің іс-әрекеттерін нақты сипаттай білуге үйрету,	Ертегі мазмұнына сай безендірілген сахна: орман ағаштары мен шөптер, көлдің макеттері, түлкінің, тырнаның безендірілген үйлері, құмыра мен тарелка ыдыстары,

			шығармашылығын дамыту	тырна мен түлкінің костюмдері, ертегі мазмұнына сай әуендер
«Төлдер айтысы» ертегісі	1	Қуыршақ театры	Балаларды «Төлдер айтысы» ертегісінің мазмұнымен таныстыру. Рөлдерге тән дауыспен, қимылмен, мимикамен ойнауға үйрету, шығармашылықты дамыту	Безендірілген қуыршақ театрының ширмасы: жылжымалы қозы, лақ, құлыншақ, бұзау, ботакан, қуыршақ бейнелері, ертегі мазмұнына байланысты көңілді әуендер
«Төлдер айтысы» ертегісі	1	Сахналық қойылым	«Төлдер айтысы» ертегісін рольдерге бөліп ойнату арқылы әр төлдің өзіне тән дауыспен, қимылмен, мимикасымен ойнау шығармашылығын дамыту, байланыстырып сөйлеуге үйрету	Ертегі мазмұнына сай безендірілген сахна, макеттер, кейіпкерлер костюмдері, әуендер
«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі	1	Конус театры	Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру, сұрақтар қою арқылы ертегі желісін есте сақтауға үйрету, ертегіге деген қызығушылығын арттыру	Конус театры: ертегі мазмұнына сай ағаштар, қоралар, шөптердің бейнелері, кейіпкерлер бейнеленген жылжымалы конустар
«Жыл басына таласқан хайуанаттар» ертегісі	2	Сахналық қойылым	Балалардың әдеби шығармалар мен ертегі үзіндісін драмалауға қатысу біліктерін ата-аналарды қатыстыра отырып дамыту	Ертегі мазмұнына сай безендірілген сахна : ағаштар, қоралар, шөптердің бейнелері, ертегі кейіпкерлерінің костюмдері, кейіпкерлердің іс-қимылдарына байланысты әуендер
Барлығы	18 сағат			

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандарты
2. Балаларды тәрбиелеу мен оқытуға арналған «Зерек бала» бағдарламасы
3. Қазақ ертегілер жиынтығы
Алматы «Балауса баспасы» 2003 жыл
4. Ертегілер елінде
Алматы «Аруна Ltd»
5. Кел, балалар, оқылық
Алматы «Дәуір кітап»
6. Ш.Перроның ертегілері
Алматы «Проф-Пресс» баспасы
7. Сөйлейтін кітап «Әлем ертегілері»
Алматы «Тәлім-Таным» ЖШС
8. Р.Тұрысбек, З.Сейтжанова
Жануарлар туралы ертегілер
Алматы «Аруна» баспасы

Тақырыптың мазмұны:

Екі аптада – 1 сағат, барлығы – 18 сағат

Кіріспе.

Сахналық қойылымдар мазмұны арқылы балалар лексиканы меңгереді, диалогке түседі, ертегідегі жануарлардың дауыстарын, кимылдарын айнытпай салып, барынша көрсетуге тырысады. Соның нәтижесінде, балалардың шығармашылығы дамиды, қызығушылықтары артып, қуанады. Сахнада балалар өздерін ертегі кейіпкерлерінше сезініп, ой-қиялдарын ұшқырлайды. Өздері сүйіп тыңдайтын ертегі кейіпкерлерінің бейнелерінде ойнау - олар үшін зор қуаныш сезімін тудырады.

Қуыршақ театры бойынша – 3 сағат

Сахналық қойылым бойынша – 9 сағат

Конус театры бойынша – 2 сағат

Қолғап театры бойынша – 1 сағат

Фланемграф арқылы қойылым – 1 сағат

Саусақ театры бойынша - 2 сағат

Тәрбиешіге ұсынылатын әдебиеттер:

1. Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандарты
2. Балаларды тәрбиелеу мен оқытуға арналған «Зерек бала» бағдарламасы
3. Қазақ ертегілер жиынтығы
Алматы «Балауса баспасы» 2003 жыл
4. Ертегілер елінде
Алматы «Аруна Ltd»
5. Кел, балалар, оқылық
Алматы «Дәуір кітап»
6. Ш.Перроның ертегілері
Алматы «Проф-Пресс» баспасы
7. Сөйлейтін кітап «Әлем ертегілері»
Алматы «Тәлім-Таным» ЖШС
8. Р.Тұрысбек, З.Сейтжанова
Жануарлар туралы ертегілер
Алматы «Аруна» баспасы

Тәрбиеленушілерге ұсынылатын әдебиеттер:

1. «Алтын сандық» Ақтөбе облысының тілдерді дамыту басқармасы
2. «Хайуанаттар туралы ертегілер» Y, YI сериясы Алматы 2015

Баулалып тігілі.

Барлығы: 9 бет

«Ангәлек» бөбекжай-бақшасы
менгерушісі: М.А.А.А. Л.Тәмішова